

СИЛАБУС

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Навчально-науковий інститут бізнесу і фінансів

Кафедра української мови

Назва курсу	АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО ТА РИТОРИКА
E-mail:	kum@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=2646

1. Коротка анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Академічне письмо та риторика» є обов'язковою при підготовці фахівців освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» спеціальності 051 «Економіка» і належить до циклу загальної підготовки. Вивчається у 1 семестрі, закінчується заліком. Навчальну базу дисципліни становлять знання, отримані під час вивчення курсів, що спрямовані на розкриття основ формування науково-педагогічної компетентності в процесі творчої професійно-педагогічної діяльності, закономірностей педагогічної діяльності, можливість презентувати власні педагогічні інновації та комунікувати з науковою спільнотою.

2. Мета та цілі курсу розуміння процесів, що відбуваються в освіті України, основних тенденцій суспільного розвитку; усвідомлення практичної цінності та важливості академічної доброчесності; здійснення аналізу інновацій у сфері утвердження моральних цінностей у навчальних процесах і науковій діяльності; вивчення зарубіжного досвіду лідерства у вищій школі; оволодіння навичками усного і писемного наукового мовлення; набуття досвіду збирання і вивчення фактів, продукування різножанрових наукових текстів.

3. Формат курсу: очний. Змішаний – курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Вечірній - курс без очної складової.

4. Результати навчання

Результатами вивчення дисципліни «Академічне письмо та риторика» є:

РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

Пререквізити здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів - «Філософія науки», «Управління науковими проектами», «Інновації в освіті».

6. Технічне й програмне забезпечення

Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном. Повні тексти лекцій. Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій. Презентаційний матеріал для читання лекцій. Методичні вказівки для виконання практичних занять. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи. Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни. Тестові завдання для проведення поточного контролю. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

- ✓ Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
- ✓ Повні тексти лекцій.
- ✓ Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
- ✓ Презентаційний матеріал для читання лекцій.
- ✓ Методичні вказівки для виконання практичних занять.
- ✓ Методичні вказівки для виконання самостійної роботи.
- ✓ Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
- ✓ Тестові завдання для проведення поточного контролю.
- ✓ Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

2. Схема курсу

Тема, план
<p><i>Тема 1. ОСНОВНІ ЗАСАДИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про академічне письмо та його структуру 2. Сучасне поняття академічної грамотності та його структура 3. Читання академічного тексту як одна з функцій пізнавальної діяльності людини. 4. Критичне мислення. Що це таке?
<p><i>ТЕМА 2. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. ПЛАГІАТ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна доброчесність як запорука якісної вищої освіти. Цінності академічної доброчесності 2. Академічна культура: поняття, функції, складові. 3. Академічна нечесність та методи її запобігання. 4. Поняття плагіату в Україні та світі. Види плагіату. 5. Поради щодо написання наукових робіт. 6. Протидія плагіату.

ТЕМА 3. Плагіат як порушення академічної доброчесності.

1. Поняття плагіату в Україні та світі. Види плагіату.
2. Поради щодо написання наукових робіт.
3. Протидія плагіату.
4. Законодавчий аспект

Тема 4. Цілісність академічного тексту. Академічний текст як система

1. Єдність організації тексту і принцип тріади
2. Моделі академічного тексту (Гамбургер-модель. Центральна модель базового академічного письма. Риторична тріада)
3. Організація цілого тексту.
4. Абзац як основний елемент тексту.

Тема 5. Наукова стаття як самостійний науковий твір. Культура оформлення наукового тексту: цитування й покликання.

Укладання бібліографії

1. Поняття про статтю як самостійний науковий твір. Класифікація та призначення статей
2. Підготовка наукової статті
3. Необхідні вимоги до статті
4. Композиція писемного наукового тексту.
5. Правила бібліографічного опису. Національний стандарт України.
6. Функціональне призначення бібліографії.
7. Правила цитування та покликання в науковому тексті.

Тема 6. Мовні засоби української наукової мови

1. Фонетико-інтонаційні особливості усної форми наукового стилю. Комунікативні властивості наукової мови. Засоби милозвучності української мови.
2. Лексичні особливості наукової мови
3. Наукова термінологія. Основні вимоги до термінів.
4. Лексичні помилки: змішування паронімів, мовленнєва недостатність і надмірність.

Тема 7. Граматичні особливості наукового тексту

1. Морфологічні особливості наукового тексту.
2. Синтаксис наукового мовлення.
3. Форми передачі чужої мови в науковому стилі. Граматичні помилки

Тема 8. Структура, етапи підготовки наукового повідомлення

1. Композиційно-логічна побудова усної наукової доповіді, повідомлення, виступу.

2. Основні структурні елементи виступу.
3. Етапи підготовки наукового виступу.
4. Техніка мовлення, дихання, голос, дикція, темп, паузи, інтонація, наголос.
5. Дотримання регламенту виступу. Контакт з аудиторією. Міміка і жестикуляція.
6. Характер концентрації уваги, основні причини її ослаблення.

Тема 9. Мовленнєва поведінка в усній науковій дискусії

1. Монологічні (доповідь, повідомлення, виступ) та діалогічні (наукова бесіда, дискусія) жанри усного наукового мовлення.
2. Наукові конференції, наукові дискусії, творчі диспути як засіб вияву культури наукової мови.
3. Правила коректного ведення дискусії. Наукова полеміка. Коректні полемічні прийоми.
4. Емоційність і коректність виступу.
5. Основні види аргументів.
6. Етикет публічного захисту наукової роботи. Мовна поведінка здобувача.

8. Підсумковий контроль. Семестровий контроль з даної дисципліни здійснюється у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного освітньою програмою. Семестровий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання за 100-бальною системою, національною шкалою та шкалою ЄКТС.

За результатами роботи здобувачів вищої освіти упродовж вивчення навчального курсу виводиться підсумкова оцінка, яка відповідає середній поточній оцінці.